

KARBON AYAK İZİ VERGİSİ GELİYOR MU?

Hüseyin Kaya

SMMM, Denizli Proje Danışmanlık, Türkiye, e-mail: hkaya@denizliproje.com.tr

Küresel ısınma ve buna bağlı olarak 2030 yılına kadar sıfır karbon hedefi bir çok sektörü etkiliyor. Paris İklim Anlaşması'nı T.B.M.M.7 Ekim 2021 tarihinde onaylayarak yürürlük kazandı. Buna göre Türkiye'nin 2030 yılına kadar sera gazı emisyonunu %21 azaltma taahhüdü var. AB'de ülkemizden ithal ettiği 6 sektör için 01/01/2026 tarihinden itibaren karbon vergisi alacağını beyan etti.

Peki bu nasıl olacak ?

Eğer ülkemiz bu 6 sektöre karbon vergisi uygulamaz ise ,AB kendi gümrüğünde otomatik karbon vergisi uygulayacak. Avrupa Birliği (AB) kurumları, üçüncü ülkelerden alınan demir, çelik, çimento, alüminyum, gübre, hidrojen ve elektrik gibi ürünlere sınırda karbon vergisi uygulanması konusunda anlaşma sağladı.

Dolayısı ile Türkiye bu 6 sektöre kendisi vergi uygulamaz ise gümrükte kaynağından AB tahsil edecektir.

Dünyada ilk karbon vergisini 1990 yılında Finlandiya uygulamış olup,akabinde ise ,1991 yılında Norveç ve İsveç uygulamaya başlamış.

Bireyler,şirketler,doğa ve hayvanlar küresel ısınmadan olumsuz etkileniyor.

Yeryüzünü en çok kirleten ülkeler ise;

1-ABD

2-Kanada

3-Çin

4-Rusya'dır.

Esasen aynı kirlilik uzayda da mevcuttur.

Araştırmalarımıza istinaden dünyanın ancak %1'ni Türkiye kirletmektedir. Türkiye'nin küresel mal ihracatından aldığı pay 2022 yılında %1,02 iken 2023 yılında 0,06 puan artışla %1,08'e yükselmiştir.

Diğer yandan inşaat sektörü dünyada tüketilen enerjinin %50'si,tüketilen suyun %42'si,sera gazlarının %50'si,içme sularındaki kirlenmenin %40'ı hava kirliliğinin %24'ü ile CFC ve HCFC salımlarının %50'sinden sorumludur.(Pazarlamanın yeni paradigması SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK sy.69-Prof.Dr.CE-MAL YÜKSELEN)

Diğer bir konu ise bankaların karbon ayak izi vergisi olarak hazırlık yaptıkları ve yakın zamanda (2030

Citation/Atıf: KAYA, H. (2024). KARBON AYAK İZİ VERGİSİ GELİYOR MU?. İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER DAYANIŞMA DERGİSİ. 7(3): 480-481.

Corresponding Author/ Sorumlu Yazar:

Hüseyin Kaya

E-mail: hkaya@denizliproje.com.tr

Bu çalışma, Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

yılına kadar)kredi kartlarında kullanım durumuna ve içeriklerine göre aylık karbon vergisi uygulama durumunun oldukları bilgisi gelmektedir.Bu konuda modül ekledikleri belirtilmektedir.

Şu ana kadar direk tüketiciye böyle bir vergi uygulaması yoktu. Ancak anlaşılan o ki orta vadede böyle bir uygulama hayata geçecek gözüküyor.

Peki bundaki amaç nedir ?

Kredi kartlarında bu modül uygulama geçtiğinde,anlaşılan her kullanıcı tüketim durumuna göre,ek vergi ödeyecektir.

Doğayı çok fazla kirleten daha mı çok vergi verecektir ?

Ya da bu kişilere aylık bir kota sınır gelecek midir ?

Kotayı geçersen ceza gelecek midir ?

Yurt dışında olduğu gibi,ülkemizde de sosyal kredi sistemi uygulanmaya başlanacak mıdır ?

Kota ve ya ceza gelirse almayı düşündüğümüz ürünlerin fiyatları artacak mıdır ?

Buna bağlı ülkemizde enflasyon artacak mıdır ?

En önemlisi sizin şu ürününüz doğayı çok fazla kirletiyor, bu ürünü ve ya ürünleri siz üretmeyen ithal edin denecek midir ?

Bu ve ya buna benzer soruları elbette çoğaltmak mümkündür.

Üretilen ürünler dışında İzmir Ekonomi Üniversitesi (İEÜ) tarafından dünyada ilk kez yaşam döngüsü değerlendirmesi yönetimiyle Bitcoin ve altının çevresel etkisi değerlendirildi. Yapılan analizlerde dijital para birimi Bitcoin'in karbon ayak izi, altına oranla ortalama 25 kat fazla çıkmıştır.

Buna göre tüm sektörlerin araştırılması gerekmektedir.

Kredi kartlarının hayata geçirmeye çalıştığı karbon ayak izi vergisine şu an engel olan durum,-bağımsız merkez bankaları ve nakit paralardır.

Sebebine gelince nakit para kullanımında kimin ne kadar tüketim yaptığını ve doğayı kirkettiğini ölçmek kolay değildir.

Bu sebep ile hem kredi kartlarına modül eklenmekte ,hem de tüm ülkelerin dijital paraya geçmesi için hazırlık yapılmaktadır.

Dijital paraya geçen ve hazırlık yapan ülkeler şöyledir;

1-Marshall Adaları

2-BAE,

3-Çin,

4-Venazüela,

5-Rusya,

6-İsviçre,

7-ABD Geçiyor.

Ülkemizde de karbon ayak izi vergisi çalışması olduğu geçen haftalarda belirtilmiştir.Ancak anlaşılan yukarıda bahsettiğimiz 6 sektör için geçerli olacaktır.

Diğer yandan,2030'a kadar karbon salınımını azaltmak küresel ısınma ve iklim krizi için önemlidir.

Ancak şu soruyu da sormak gerekir;

Sıfır karbonda canlı yaşar mı ?